

تعیین مناسبترین تاریخ کاشت گوجه فرنگی (رقم امپریال) در استان بوشهر

حسن میوه چی لنگرودی و مجید رخشنده رو

کارشناسان مرکز تحقیقات کشاورزی استان بوشهر

گوجه فرنگی یکی از مهمترین سبزیجاتی است که مورد استفاده بشر قرار گرفته و دارای مصارف زیادی در جامعه بوده و ماده اولیه مناسبی جهت صنایع غذایی و تبدیلی می باشد. موارد استفاده از آن بیش از هر گیاه دیگری است بطوریکه گوجه فرنگی بصورت سوپ، خورش، دلمه، سالاد، کنسرو، خشک، آب میوه، سس، رب، کچاب، پوره و تازه خوری مورد استفاده قرار می گیرد.

استان بوشهر با سطح زیر کشت ۱۰۰۰۰-۸۰۰۰۰ هکتار گوجه فرنگی و تولید خارج از فصل این محصول و درآمد ناشی از آن، گوجه فرنگی را بعنوان یکی از مهمترین محصولات و تولیدات اقتصادی برای زارعین استان مطرح نموده است. ضمن اینکه جذب تولیدات این محصول در خارج از فصل توسط بازارهای شمالی و مرکزی کشور و نهایتاً صادرات آن به کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس می تواند تضمینی بردرآمد کشاورز باشد.

این بررسی بمنظور تعیین مناسبترین تاریخ کاشت گوجه فرنگی رقم امپریال که از ارقام توصیه شده جهت کشت در سطح استان می باشد بصورت طرح بلوکهای کامل تصادفی با ۶ تیمار تاریخ کاشت (۱۷ شهریور- اول آبان (شاهد) - ۱۵ آبان - اول آذر) با ۴ تکرار و طی ۲ سال زراعی (۷۴-۱۳۷۲) در برازجان (مرکز تحقیقات کشاورزی بوشهر) اجراء گردید.

نحوه کشت جوی و پشته ای و بصورت نشاء کاری بود و تاریخ تهیه خزانه جهت هریک از تاریخهای کاشت دو ماه قبل در نظر گرفته شد. هر تیمار در ۴ خط و بطول ۴ متر کشت گردید. عرض پشته ها ۱۲۰ سانتیمتر و فاصله بوته ها ۲۵ سانتیمتر بود. در طول دوران رشد از صفاتی مانند تاریخ و تعداد آبیاری، وجین و چین برداری، تاریخ گلدهی و میوه دهی، متوسط وزن کل میوه در بوته، متوسط وزن تک میوه، تعداد میوه در یک بوته و... یادداشت برداری کردید.

بر اساس نتایج تجزیه واریانس تاریخهای کاشت در سطح ۱٪ دارای اختلاف معنی داری می باشند و با توجه به مقایسه میانگینها توسط آزمون تاریخ کاشت ۱۵ مهرماه با عملکرد ۷۵/۰۵۲ تن در هکتار ۱۰/۱ درصد نسبت به شاهد دارای افزایش عملکرد بوده ولی از لحاظ آماری دارای اختلاف معنی دار نمی باشد و تاریخ کاشت ۱۵ آبان و اول آذر به ترتیب با عملکرد ۴۵/۱۹۸ و ۳۹/۹۴۸ تن در هکتار با ۳۳/۷ و ۴۱/۴ درصد کاهش عملکرد نسبت به شاهد در سطح ۱٪ دارای اختلاف معنی دار از لحاظ کاهش عملکرد می باشد.